

Oppisopimus- koulutus

Ohjeistusta opiskelijalle,
työpaikkaohjaajalle
ja työnantajalle

salpaus
Ole hyvä.

Tämä ohjeistus on tarkoitettu oppisopimusopiskelijan, työpaikkaohjaajan ja työnantajan tueksi. Ohjeistukseen on koottu oppisopimuskoulutukseen liittyviä keskeisiä asioita.

Oppisopimuskoulutus on yhteistyötä. Kun kaikki osapuolet tietävät omat tehtävänsä ja huolehtivat niistä, tuloksena on onnistunut oppisopimuskoulutus ja tutkinnon suorittaminen.

Yleistä oppisopimuskoulutuksesta

Joustava tapa suorittaa tutkinto

Oppisopimusta solmittaessa huomioidaan työpaikan ja opiskelijan tarpeet. Sen voi solmia joustavasti - vaikka vain kuukaudeksi tai pidemmäksi aikaa. Yleensä tutkinnon suorittaminen kestää yli vuoden.

Opiskelijalle tehdään HOKS (henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma), jolloin kartoitetaan työtehtävät sekä suunnitellaan oppilaitoksen järjestämät opinnot ottaen huomioon työpaikan ja opiskelijan tarpeet ja tavoitteet.

Oppisopimuskoulutuksella voi suorittaa ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon tai tutkinnon osan tai osia tai oppisopimus voi olla osana opintoja. Oppisopimuskoulutukseen kuuluva tutkintokoulutus ja näytöt ovat Koulutuskeskus Salpauksessa maksuttomia.

Mitä oppisopimuskoulutus on?

Oppisopimuskoulutus sopii nuorelle, aikuiselle, työssä olevalle, ammatinvaihtajalle, maahanmuuttajalle tai yrittäjälle.

Oppisopimuskoulutus

- yhdistää opiskelun ja työnteon
- mahdollistaa ammatin ja lisäkoulutuksen hankkimisen
- räätälöidään opiskelijan tarpeet huomioiden
- on kestoaltaan vaihteleva, riippuen mm. suoritettavasta tutkinnosta, aikaisemmasta osaamisesta ja tavoitteista
- on yritykselle joustava tapa kouluttaa hyvästä tyypistä erinomainen työntekijä tai saada koulutuksella henkilöstöstään aiempaa monipuolisempia osaajia.

Oppisopimuskoulutukseen voi hakea joustavasti pitkin vuotta

- Selvitä oppisopimuskoulutuksen tavoite.
- Keskustele työpaikalla oppisopimuskoulutuksen edellytyksistä.
- Mikäli olet työtön, etsi oppisopimuskoulutuksesta kiinnostunut työnantaja.
- Ota yhteyttä Koulutuskeskus Salpauksen hakutoimistoon.

Mitä oppisopimuskoulutus edellyttää?

- Työpaikan työtehtävissä on mahdollista oppia tutkinnon perusteissa määritelty ammattitaito.
- Työaika on vähintään 25 tuntia viikossa ja työn tulee olla päätoimista.
- Työnantaja on vastuullinen työsuhteeseen liittyvissä asioissa (mm. palkkaus, vuosiloma, vakuutusurva, työturvallisuus, työterveyshuolto).
- Opiskelija on motivoitunut ja aktiivinen sekä noudattaa työsuhteen ja oppilaitoksen asettamia velvoitteita.

Mitä oppisopimuskoulutuksella voi opiskella?

Perustutkinnot

Perustutkinnoissa osoitetaan alan perustehävien hallinta. Tutkinnot ovat laaja-alaisia ja monipuolisia. Perustutkintoa suositellaan, kun

- ammatillinen koulutus ja tutkinto puuttuvat kokonaan
- ammatillinen koulutus on keskeytynyt tai muuten riittämätön
- kyseessä on alan vaihto.

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot edellyttävät ammattialan tuntemusta ja työkokemusta.

Ammattitutkintoa suositellaan, kun

- ammatillinen perustutkinto on suoritettu tai opiskelijalla on vastaavat tiedot ja taidot
- opiskelijalla on työkokemusta alalta.

Erikoisammattitutkintoa suositellaan, kun

- opiskelijalla on pitkä työkokemus alalta
- kokemusta esimiestehtävistä tai vaativista erityistehtävistä.

Jos sopivaa tutkintoa ei löydy koulutustarjonnastamme, oppisopimuksesta vastaava voi tehdä tarvittaessa oppisopimuksen myös muilta oppilaitoksilta hankittaviin tutkintoihin.

Yrittäjä oppisopimusopiskelijana

Oppisopimuskoulutus sopii yrittäjän ja yrityksen erilaisiin tarpeisiin

- yrityksen liiketoiminnan kehittämiseksi
- ammattipätevyuden hankkimiseksi
- sukupolven- tai omistajavaihdoksen tueksi

Yrittäjänä voit suorittaa tutkinnon omassa yrityksessä työskennellen. Erityisesti yrittäjyyteen painottuvia tutkintoja ovat yrittäjän ammattitutkinto ja johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinto. Kouluttava yrittäjä tai mentori voi saada koulutuskorvausta (veronalaista tuloa) tietyin edellytyksin Koulutuskeskus Salpauksesta. Katso tarkemmin kohta Etuudet oppisopimuskoulutuksessa.

Yrittäjän oppisopimuksen erityispiirteet

Yrittäjän työpaikkaohjaajana eli mentorina toimii toinen yrittäjä, asiantuntija yrittäjyyden alalta tai toisen yrityksen työntekijä.

- Oppisopimuksen solmiminen edellyttää, että yrittäjyys on päätoimista (vähintään 25 tuntia viikossa) omassa yrityksessä. Yritys on alv-velvollinen ja yrittäjä maksaa YEL-maksuja.
- Kun osaamisen tavoite on selvillä, yrittäjän on etsittävä itselleen toinen yrittäjä tai asiantuntija (mentori), joka tukee uuden oppimisessa tai yrittäjyydessä.

Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS)

Opiskelijalle tehdään henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS) ennen oppisopimuksen solmimista.

- näyttöjen ajankohdat ja sisällöt
- näyttöympäristöt, arvioijat sekä näytön järjestäjä, jos se on joku muu oppilaitos.

HOKS:ssa sovitaan puuttuvan osaamisen hankkimisesta sekä aikaisemmin osoitetun ja hankitun osaamisen hyväksymisestä osaksi suoritettavaa tutkintoa sekä mahdolliset tukitoimet.

Henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjataan

- työpaikkaohjaaja
- oppilaitoksen opettaja
- opiskelijan keskeiset työtehtävät
- suoritettava tutkinto ja tutkinnon osat
- lähipäivät

HOKS:n allekirjoittavat opiskelija, työpaikkaohjaaja tai työnantajan edustaja sekä opettaja.

Opintojen toteutumista ja edistymistä HOKS:n mukaisesti seurataan ja sitä päivitetään tarpeen mukaan koulutuksen aikana.

Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma, HOKS, on työväline, jota tarvitsevat kaikki osapuolet: opiskelija, työnantaja, työpaikkaohjaaja, opettaja ja oppisopimuksesta vastaava.

Työelämässä tapahtuva oppiminen

Oppisopimuskoulutuksessa suunnitelmallinen työpaikalla oppiminen on avainasemassa. Tutkinnon ammattitaitovaatimukset opitaan työtä tekemällä ja oppilaitoksesta hankittu osaaminen täydentää oppimista.

Työtehtävien tulee vastata tutkinnon ammattitaitovaatimuksia. Ammattitaidolla tarkoitetaan työn kokonaisuuden hallintaa ja siinä tulee näkyä niin tiedollinen, taidollinen kuin asenteellinenkin osaaminen. Ammattitaitoiselta työntekijältä edellytetään myös sosiaalisia taitoja.

Oppisopimustyöpaikan edellytykset arvioidaan oppisopimusta solmittaessa.

Työpaikalla oppimisen ohjaus on koko työyhteisön tehtävä. Nimetty työpaikkaohjaaja määrittelee opiskelijan kanssa tavoitteet ja suunnitelman siitä, miten oppimisen on ajateltu etenevän. Oppilaitoksesta hankittavan osaamisen yhdistäminen työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen on keskeistä.

Palaute opintojen edistymisestä

Opintojen alussa sovitaan palautteen antamisen aikataulusta ja tavoista, esim. Wilman oppimispäiväkirja ja Amis-palaute.

Työelämässä tapahtuvan oppimisen osapuolet

OPISKELIJA

- Osallistuu omien opintojensa suunnitteluun.
- Oppii työssä, oppilaitoksessa ja muissa soveltuisissa oppimisympäristöissä.
- Pääsee osaksi työyhteisöä ja monipuolisia työtehtäviä.
- Saa ohjausta ja säännöllistä palautetta edistymisestään työpaikkaohjaajalta ja opettajalta.
- Antaa palautetta. Koulutuskeskus Salpauksessa on käytössä valtakunnallinen Amis-palaute, johon opiskelijan tulee vastata opintojen alussa ja päättyessä.
- Suunnittelee osaamisen näyttöjä yhdessä opettajan ja työpaikan kanssa.
- Sitoutuu työhön, opintoihin ja työyhteisössä toimimiseen. Työntekijän edut, vastuut ja velvollisuudet koskevat oppisopimusopiskelijaa.

TYÖNANTAJA

- Tunnistaa työelämässä tapahtuvan oppimisen panokset ja hyödyt.
- Järjestää ja varmistaa resurssit opiskelijan ohjaamiseen.
- Valitsee työpaikkaohjaajan ja sopii ohjauksen toteuttamisesta.
- Tiedottaa työyhteisöä opiskelijan, työpaikkaohjaajan ja työyhteisön rooleista.
- Noudattaa työläinsäädäntöä ja työehtosopimusta.
- Mahdollistaa opiskelijan osallistumisen oppilaitoksessa, verkossa tai muualla toteutettaviin opintoihin.
- Osallistuu itse tai määrittää näytön työpaikka-arvioijan.

TYÖPAIKKAOHJAAJA

- Tutustuu opiskelijaan sekä omaan rooliinsa ohjaajana.
- Perehtyy oppimisen tavoitteisiin ja tutkinnon osiin.
- Suunnittelee, organisoii ja ohjaa oppimistavoitteita tukevia työtehtäviä.
- Antaa palautetta opiskelijan kehitymisestä.
- Tutustuu arviointikriteereihin ja arvioi työelämässä tapahtuvaa oppimista.
- Tekee yhteistyötä opettajan ja oppisopimuksesta vastaavan kanssa.
- Kehittää omaa ohjausosaamistaan esim. Ohjaan.fi -sivustoa hyödyntäen.

OPPILAITOS

- Järjestää opiskelijan HOKS:n mukaiset opinnot.
- Kartoittaa ja järjestää opiskelijan tarvitseman tuen.
- Koordinoi ja kehittää yhteistyötä eri osapuolien välillä.
- Vastaa viranomaistehtävien hoidosta.

OPETTAJA / TYÖELÄMÄASiantuntija

- Kartoittaa opiskelijan oppimistarpeet ja työpaikan edellytykset tavoitteeseen nähden.
- Suunnittelee opinnot ja näytöt sekä niiden toteutustavan ja käynnistää oppisopimuskoulutuksen yhteistyössä opiskelijan ja työpaikkaohjaajan kanssa.
- Päätää työnantajalle maksettavan koulutuskorvauksen määrästä. Katso kohta Koulutuskorvaukset.
- Ohjaa opiskelijaa opintososiaalisten etujen hakemisessa. Katso kohta Opiskelijalle.
- Opettaja vastaa HOKS:n tekemisestä ja päivittämisestä.
- Käsittelee muutoksia ja vastaa opiskelijahallintaohjelman tietojen ajantasaisuudesta.
- Osallistuu näytön arviointiin.
- Ohjaa opiskelijan oppimisprosessia.
- Seuraa opiskelijan koulutuksen etenemistä.
- Tukee työpaikkaa ja työpaikkaohjaajaa oppisopimuskoulutukseen liittyvissä asioissa ja perehdyttää uuden työpaikkaohjaajan tehtäviinsä.
- Tukee jatko-opintomahdollisuuksien pohdinnassa sekä työyhteisön muihin koulutustarpeisiin vastaamisessa.

OPINTOSIHTTEERI

- Ylläpitää ja päivittää opiskelijahallinto-ohjelman Wilman tietoja.
- Valmistelee viranhaltijapäätökset.
- Toimittaa oppisopimusasiakirjat opiskelijalle ja työnantajalle.
- Antaa tarvittavat käyttäjätunnukset ja kululuvat.
- Maksaa opintososiaaliset edut ja koulutuskorvaukset.
- Tekee todistukset.
- Arkistoi asiakirjat.

Oppilaitoksen oppimisympäristöissä tapahtuva oppiminen

Työelämässä tapahtuvaa oppimista voidaan täydentää tarvittaessa oppilaitoksessa järjestettävällä koulutuksella. Oppilaitoksen oppimisympäristöissä tapahtuva oppiminen voi koostua HOKS:n mukaisesti lähiopetuksesta, oppimistehtävistä, verkko-opetuksesta sekä mahdollisista kehittämistehtävistä.

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä työpaikalla. Osaamisen arviointi (näyttö) arvioidaan perustutkinnoissa asteikolla 1 - 5 sekä ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa hyväksytty tai hylätty.

Etuudet oppisopimuskoulutuksessa

Työnantajalle

Oppisopimuskoulutukseen kuuluva tutkinto-koulutus ja näytöt oppilaitoksessa ovat maksuttomia.

Työnantaja maksaa oppisopimusopiskelijalle työehtosopimuksen mukaista palkkaa työn tekemisen ajalta.

Koulutuskorvaukset

Koulutuskorvausta voidaan maksaa tutkinnon osasta ja sitä laajemmasta oppisopimuksesta. Yrittäjän oppisopimuksessa harkinnanvarainen koulutuskorvaus maksetaan työpaikkaohjaajan työnantajayritykselle.

Koulutuskorvausten määrät ovat

- Perustutkinnot: 80 - 150 euroa/kk
Koulutuskorvauksen määrään vaikuttavat mm. uusi työsuhde, työllistyminen, ensimmäinen tutkinto: työkokemuksen määrä alalta, heikko suomen kielen taito.
- Ammattitutkinnot: 0 - 80 euroa/kk
Koulutuskorvauksen määrään vaikuttavat mm. uusi työsuhde, työllistyminen, ensimmäinen tutkinto, heikko suomen kielen taito.
- Erikoisammattitutkinnot: koulutuskorvausta ei makseta.

Koulutuskorvaukset maksetaan työnantajille kolme kertaa vuodessa. Korvaus maksetaan automaattisesti työnantajan ilmoittamalle tilille, ei edellytä hakemista.

- 1.1. - 30.4. > maksu toukokuu
- 1.5. - 31.8. > maksu syyskuu
- 1.9. - 31.12. > maksu tammikuu

Palkkatuki

Työnantajalla voi olla mahdollisuus saada myös palkkatukea, jos oppisopimuskoulutuksen aloittava on työtön työnhakija. Tuen myöntämistä päättää TE-toimisto.

Opiskelijalle

Opintososiaalisten etujen maksaminen määrätään asetuksessa (679/2017). Opiskelija hakee opintososiaaliset edut Koulutuskeskus Salpauksesta. Edut ovat verottomia. Myös yrittäjänä toimiva oppisopimusopiskelija on oikeutettu etuihin, jos hänellä on tulonmenetyksiä koulutuspäivien aikana.

Päiväraha: 15 euroa/pv

- palkattomilta tutkintokoulutuspäiviltä

Perheavustus: 17 euroa/pv

- alle 18-vuotiaasta huollettavasta
- palkattomilta tutkintokoulutuspäiviltä

Matkakorvaus

- yli 10 km matkalta kotoa tai työpaikalta opiskelupaikkaan
- yksi meno - paluu/opintojakso 0,20 euroa/km

Majoituskorvaus: 8 euroa/pv

- Kun opintojakso on yli yhden päivän mittainen ja koti- tai oppisopimuspaikkakunnan ulkopuolella.

Muutokset oppisopimuskoulutuksessa

Oppisopimuskoulutuksessa voi tapahtua muutoksia ja oppisopimus on myös mahdollista purkaa. Muutoksista tai purkautumisesta sovitaan aina yhdessä työnantajan, opiskelijan ja opettajan tai työelämäasiantuntijan kanssa. Oppisopimuksen muutokset -lomake toimitetaan viipymättä oppisopimuskoulutuksen järjestäjälle (opettaja/työelämäasiantuntija).

Oppisopimuksen muutoksia ovat

- Oppisopimusajan pidenttminen
- Oppisopimuksen keskeytys
- Oppisopimuksen purkaminen. Oppisopimuksen purku ei välttämättä tarkoita opiskelun päättämistä vaan opinnot voivat jatkua toisessa koulutusmuodossa.

Oppisopimus päättyy automaattisesti, kun opiskelija on suorittanut oppisopimuskoulutukselle asetetut tavoitteet.

Oppisopimuskoulutuksen lomakkeet löytyvät

www.salpaus.fi/opiskelija/lomakkeet

Sanasto

Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS)

Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämisen suunnitelmassa (HOKS) opiskelijan osaaminen, tutkinnon perusteet sekä työpaikan työtehtävät on sovitettu yhteen. Opiskelijakohtaisesti on huomioitu aiemmin hankittu osaaminen, tarvittava osaaminen ja tavat miten osaaminen hankitaan, näytöt, ohjaus ja tuki. Suunnitelmaa päivitetään koko opintojen ajan alkaen opiskelijaksi hakeutumisesta, opintojen ajan ja aina näyttöihin asti.

Näyttö

Opiskelija osoittaa käytännön työtehtäviä tekemällä, että hän on saavuttanut tutkinnon perusteissa määritellyn keskeisen ammattitaidon tai osaamisen. Näyttöä arvoivat työelämän ja oppilaitoksen edustaja.

Työpaikkaohjaaja

Työnantajan nimeämä henkilö tai yrittäjän oppisopimuksessa ollessa kyseessä toinen yrittäjä suunnittelee, ohjaa ja arvioi tutkintoa suorittavien opiskelijoiden oppimista työpaikalla. Työpaikkaohjaaja on ammattinsa kokenut taitaja, joka toimii yhteistyössä oppilaitoksen ja ohjaavan opettajan kanssa.

Amis-palaute

Palaute kysytään kaikilta opiskelijoilta kaksi kertaa opintojen aikana: aloitus- ja päättövaiheessa.

Palautekyselyt lähetetään opiskelijoille tekstiviestipalvelulla. Palaute annetaan nimettömänä eikä yksittäisiä vastauksia raportoida. Valtakunnallinen Amis-opiskelijapalaute vaikuttaa aidosti oppilaitoksen toimintaan ja siihen vastaaminen on erittäin tärkeää.

Linkit

Salpauksen nettisivut > www.salpaus.fi

Tukea ohjaukseen > www.ohjaan.fi

Opetussuunnitelmat > eperusteet.opintopolku.fi

Opiskelijahallintojärjestelmä Wilma > <https://salpaus.inschool.fi>

Ammattitutkintostipendit > www.tyollisyysrahasto.fi/aikuisopiskelijan-etuudet/ammattitutkintostipendi

Palkkatuki työnantajalle > www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonantajalle/loyda_tyontekija/tukea_rekrytointiin/palkkatuki

Oppisopimus
on joustava tapa suorittaa
tutkinto.

salpaus
Ole hyvä.